

Väljaandja: Vabariigi Valitsus
Akti liik: määrus
Teksti liik: terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 18.10.2013
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: Hetkel kehtiv
Avaldamismärge: RT I, 15.10.2013, 4

Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad¹

Vastu võetud 17.06.2010 nr 79
[RT I 2010, 42, 248](#)
jõustumine 09.07.2010

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.11.2012	RT I, 13.11.2012, 14	16.11.2012
10.10.2013	RT I, 15.10.2013, 1	18.10.2013

Määrus kehtestatakse „Jäätmeseaduse” § 26 lõigete 3 ja 8 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrust kohaldatakse jäätmeseaduse § 25 lõike 3 punktis 3 nimetatud jäätmeteks muutunud mootorsõidukitele (edaspidi *romusõidukid*) ja mootorsõidukite osadele (edaspidi *kasutatud osad*), mis kuuluvad majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele” lisa 5 „Sõidukite jaotus kategooriatesse ja klassidesse” kohaselt määratud mootorsõidukite kategooriatesse M₁, N₁ ja L2e.
[[RT I, 13.11.2012, 14](#)- jõust. 16.11.2012]

(2) Määrust ei kohaldata vanarehvidele, välja arvatud romusõiduki üleandmisel romusõiduki küljes olevatele vanarehvidele.

(3) Määrust ei kohaldata keskkonnasõbralikul viisil hoitavatele vanasõidukitele ja nende osadele, mille all mõeldakse ajaloolisi, kollektsionääridele huvi pakkuvaid või kultuuriväärtust omavaid sõidukeid, mis on kasutusel, kasutusvalmis või osadeks lahti võetud.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) ringlussevõtt on jäätmematerjali ümbertöötamine tootmisprotsessis algeesmärgil või muudel eesmärkidel, kuid mitte energia saamiseks. Energia tootmine on põlevjäätmete kasutamine energia saamiseks otsese põletamise teel koos muude jäätmetega või eraldi, mille puhul eraldub soojusenergia;

2) töötlemine on tegevus pärast romusõiduki üleandmist jäätmekäitlejale reostusohu kõrvaldamiseks, demonteerimiseks, lõike- ja purustustöödeks, taaskasutamiseks või purustusjäätmete kõrvaldamise ettevalmistamiseks või mis tahes muudeks töödeks romusõidukite ja nende osade taaskasutusele võtmise või kõrvaldamise jaoks.

§ 3. Mootorsõidukite ja nende osade kasutajatele esitatav teave

[Kehtetu - [RT I, 15.10.2013, 1](#)- jõust. 18.10.2013]

§ 4. Romusõidukite käitluskohtadele esitatav teave

(1) Tootja peab tegema romusõidukite käitluskohtadele kättesaadavaks romusõidukite demonteerimise, korduskasutamise ja taaskasutamise seotud teabe iga turule lastud uut tüüpi mootorsõiduki kohta hiljemalt

kuue kuu möödumisel sõiduki turule laskmisest, nimetades osad ja materjalid ning ohtlike ainete ja valmististe asukohad sõidukis.

(2) Mootorsõidukiosade tootja peab tegema käitluskohtadele kättesaadavaks teabe, mis on vajalik korduskasutuseks sobivate osade demonteerimiseks, ladustamiseks ja katsetamiseks.

(3) Tootjad peavad tegema lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmed kättesaadavaks juhendi vormis paberil või elektroonilistel vahenditel (näiteks CD-l, DVD-l, veebilehel).

§ 5. Romusõidukite ja kasutatud osade kogumisele, vedamisele ja tootjale tagastamisele esitatavad nõuded

(1) Tootja peab korraldama vastavalt „Jäätmeseaduse” § 26 lõikele 1 romusõidukite ja mootorsõidukite hooldamisel tekkinud kasutatud osade, sealhulgas romusõiduki üleandmisel romusõiduki küljes olevate vanarehvide kogumise ja edasise käitlemise oma toodetest tekkinud jäätmete korral.

(2) Romusõidukite kogumine ja tootjale tagastamine tuleb tootjal korraldada selliselt, et romusõiduki omanikule oleks romusõidukist loobumine võimalikult mugav ning romusõiduki kogumiskohta üleandmine võimalik vähemalt tema elukohajärgse maakonna piires.

(3) Kasutatud osade kogumine tuleb tootjal korraldada nii, et neid oleks võimalik tagastada mootorsõidukite osi müüvasse müügikohta.

(4) Romusõidukite või kasutatud osade vedamisel tuleb vältida nende purunemist, mis takistaks osade hilisemat korduskasutamist ja materjalide taaskasutamist või tekitaks ohtu keskkonnale.

(5) Romusõiduki või kasutatud osad annab kogumiskohta või käitluskohta selle omanik või tema volitatud isik, nende isikute puudumisel rakendatakse „Jäätmeseaduse” § 128 sätteid.

§ 6. Romusõidukite ja kasutatud osade tagasivõtmine

(1) Tootja on kohustatud tasuta vastu võtma liiklusseaduse § 173 lõikes 1 nimetatud liiklusregistris registreeritud mootorsõidukid, millel on majandus- ja kommunikatsiooniministri 3. märtsi 2011. a määruse nr 19 „Mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja kord” lisa 1 kohane sõiduki registreerimistunnistus.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

(2) Romusõiduki vastuvõtmisel on tootja kohustatud tasuta vastu võtma kuni neli sõiduki küljes olevat rehvi. Tootja peab lisaks vastu võtma ühe rehvi, mis on sõidukiga kaasas tagavararehviina.

(3) Turustaja on kohustatud kasutajalt turustatava osaga sama liiki osast tekkinud osa (kasutatud osa) tasuta tagasi võtma sõltumata sellest, kas kasutaja kavatses osta uue osa või mitte.

(4) Turustajaks ei loeta romusõidukite käitlejat, kes müüb demonteeritud romusõiduki kasutatud osi korduskasutusse, kui ta ei tegutses turustajana „Jäätmeseaduse” § 23 lõike 5 mõistes.

(5) Romusõiduki käitluskoht on kohustatud esitama majandus- ja kommunikatsiooniministri 3. märtsi 2011. a määruse nr 19 „Mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja kord” lisa 2 nimetatud lammutustõendi elektrooniliselt Maanteeametile mootorsõiduki liiklusregistrist kustutamiseks. Lammutustõendi andmed esitatakse vahetult liiklusregistri veebipõhisesse andmebaasi. Sellisel viisil esitatud lammutustõend on ühtlasi liiklusseaduse § 77 lõike 6 punkti 2 kohaselt aluseks mootorsõiduki kustutamiseks liiklusregistrist.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

(6) Lammutustõendi võib esitada Maanteeametile ka tootja, kes on registreeritud „Jäätmeseaduse” § 26¹ lõike 2 alusel asutatud probleemtooteregistris (edaspidi *probleemtooteregister*) ning kes tagab, et romusõiduk viiakse ohtlike jäätmete käitluslitsentsi ja jäätmeluba omavasse käitluskohta. Tootja esitab käitluskohaga sõlmitud lepingu koopia ja muud kokkulepet tõendavad dokumendid probleemtooteregistrile.

(7) Romusõiduki käitluskoht või tootja, kes vastab lõikes 6 sätestatud tingimustele, väljastab romusõiduki üleandnud isikule tema nõudmisel lõikes 5 nimetatud lammutustõendi paberil. Paberil lammutustõend väljastatakse ka teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastavas sõidukite registris registreeritud sõiduki üleandnud isikule teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastavale registrile esitamiseks.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

(8) Tootja on kohustatud mootorsõiduki osade turustajalt, mootorsõidukite hooldustöökodadelt, kohaliku omavalitsuselt ning kohaliku omavalitsuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt kasutatud osad tasuta vastu võtma.

§ 7. Erinõue saastunud või lekkiva kasutatud osa tagasivõtmise korral

(1) Tootja on kohustatud saastunud või lekkiva kasutatud osa tagasi võtma.

(2) Tootja või turustaja ei ole kohustatud saastunud või lekkivat kasutatud osa tagasi võtma turustaja müügikoha kaudu. Tootja või turustaja võib saastunud või lekkiva kasutatud osa valdaja suunata lähimasse jäätmekäitluskohta (jäätmejaama, lammutuskotta).

(3) Saastunud või lekkiva kasutatud osa valdaja peab saastunud või lekkiva kasutatud osa üle andma kasutatud osade kogumispunkti, mis asub mõne jäätmekäitluskohta (näiteks jäätmejaama, lammutuskoja) territooriumil.

(4) Kasutatud osa, mis on saastunud või lekib ja võib seetõttu takistada edasist käitlemist, tuleb tagasivõtmisel eraldada teistest kasutatud osadest, et vältida teiste kasutatud osade saastumist.

(5) Saastunud kasutatud osa tuleb esmalt puhastada saastest vastavat sellist liiki ohtlike või tavajäätmete käitlusnõuetele. Lekkival kasutatud osal tuleb esmalt lekkimisoht kõrvaldada või eemaldada vedelikud. Pärast kasutatud osa saastest puhastamist või lekkimisohtu kõrvaldamist või vedelike eemaldamist tuleb kasutatud osa käidelda nagu teisi sama liiki kasutatud osi.

§ 8. Romusõidukites sisalduvate materjalide taaskasutamine ja ringlussevõtt

(1) Tootja on kohustatud romusõidukitest taaskasutama vähemalt 85% romusõidukite aastasest keskmisest massist. Korduskasutusse ja ringlusse võetavate komponentide, materjalide ja ainete mass peab olema vähemalt 80% romusõidukite aastasest keskmisest massist.

(2) Alates 1. jaanuarist 2015. a on tootja kohustatud romusõidukitest taaskasutama vähemalt 95% romusõidukite aastasest keskmisest massist. Korduskasutusse ja ringlusse võetavate komponentide, materjalide ja ainete kogus peab olema vähemalt 85% romusõidukite aastasest keskmisest massist.

(3) Taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude arvutamisel võetakse arvesse ka romusõiduki küljes romusõiduki lammutamise ajal olnud rehvid ning patarei või aku.

(4) Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustust ei kohaldata majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele” lisa 5 „Sõidukite jaotus kategooriatesse ja klassidesse” C-osas nimetatud eriotstarbelistele mootorsõidukitele, L2e kategooria mootorsõidukitele ning Kaitseväes ja Kaitseliidus kasutatavatele mootorsõidukitele.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

(5) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud sihtarve võetakse arvesse juhul, kui romusõidukite taaskasutamise ja ringlussevõtu arvutamise jaoks on tehtud romusõidukite katsepurustamisi. Katsepurustamisi tuleb teha vähemalt üks kord kolme aasta jooksul. Katsepurustamised tuleb teha ka siis, kui muudetakse oluliselt romusõidukite töötlemise tehnikat. Meetoodika kirjeldus ja katsepurustamiste tulemused tuleb esitada probleemtooteregistrile.

(6) Väljapoole Euroopa Majandusühendust ja OECD riike väljaveetud romusõidukite taaskasutamist ja ringlussevõttu võetakse arvesse lõigetes 1 ja 2 nimetatud sihtarvude arvutamisel ainult siis, kui tootja või jäätmekäitleja tõendab, et romusõidukid on töödeldud vähemalt vastavalt „Jäätmeseaduse” § 29 lõike 4 punktis 7 sätestatud nõuetele.

(7) Romusõidukeid, mille kohta on lammutustõend väljastatud väljaspool Eestit ja mis on Eestisse toodud töötlemiseks või taaskasutamiseks või ringlussevõtuks, ei loeta Eestis tekkinud ning taaskasutatud või ringlussevõetud romusõidukite hulka ning neid ei võeta Eestis taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude arvutamisel arvesse. Kõnealuste romusõidukite taaskasutamine või ringlussevõtt loetakse teise Euroopa Liidu liikmesriigi, kust need romusõidukid tuuakse, sihtarvude arvutamise eesmärgil selle liikmesriigi romusõidukite hulka.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

(8) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud sihtarve võetakse arvesse juhul, kui romusõidukite töötlemisel saadud korduskasutatavad, taaskasutatavad ja ringlussevõetavad osad ja materjalid on tegelikult korduskasutusse suunatud, taaskasutatud või ringlusse võetud ning täidetud on jäätmeseaduse §-ga 2¹ sätestatud nõuded.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

(9) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud taaskasutuse sihtarv protsentides saadakse taaskasutatud romusõidukite osade ja materjalide kogumassi jagamisel § 9 lõike 1 alusel arvutatud romusõidukite kogumassiga ning korrutades 100-ga. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud ringlussevõtu sihtarv protsentides saadakse korduskasutatud ja ringlusse võetud romusõidukite osade ja materjalide kogumassi jagamisel § 9 lõike 1 alusel arvutatud romusõidukite kogumassiga ning korrutades 100-ga.
[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

§ 9. Romusõiduki keskmise massi arvutamine

(1) Romusõiduki mass arvutatakse, lahutades § 6 lõikes 1 nimetatud registreerimistunnistusel märgitud tühimagist 115 kg.

(2) Romusõiduki keskmine mass arvutatakse lõikes 1 esitatud viisil saadud romusõidukite masside summa ja romusõidukite arvu jagatisena.

(3) Tootja peab esitama romusõidukite keskmise massi arvutamise algandmed probleemtooteregistrile.

(4) Romusõiduki käitluskoht või tootja on kohustatud probleemtooteregistri volitatud töötleja nõudmisel esitama probleemtooteregistrile § 8 lõikes 8 nimetatud romusõidukite töötlemise algandmed määruse lisas sätestatud vormil.

[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012, rakendatakse 1. jaanuarist 2014. a]

§ 10. Romusõiduki kõrvaldamine

Romusõiduki ja selle osadest tekkinud mittetaaskasutatavad jäätmed kõrvaldatakse „Jäätmeseaduse” kohaselt.

§ 11. Määruse rakendamine

(1) Paragrahvi 8 lõikes 5 nimetatud katsepurustamised tuleb läbi viia 1 aasta jooksul määruse jõustumisest arvates.

(2) Paragrahvi 9 lõikes 3 nimetatud andmed peab tootja esitama probleemtooteregistrile esimest korda 2011. aastal 2010. aasta kohta.

(3) Paragrahvi 9 lõiget 4 rakendatakse 1. jaanuarist 2014. a.

[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]

§ 12. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34–43), komisjoni otsus 2005/293/EÜ, milles sätestatakse kasutuselt kõrvaldatud sõidukeid käsitlevas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/53/EÜ seoses korduvkasutusega/taaskasutusega ja korduvkasutusega/ringlussevõetuga ettenähtud eesmärkide järelevalve üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 94, 13.04.2005, lk 30–33).

Lisa Sõiduki demonteerimise andmed

[RT I, 13.11.2012, 14- jõust. 16.11.2012]